

Od Redakcji

Jeśli prześledzimy pojawiające się na przestrzeni ostatniej dekady publikacje naukowe i popularyzujące, a także przedsięwzięcia badawcze oraz działania organizacyjne (konferencje, seminaria), bez trudu zauważymy, że problematyka studiów dźwiękowych zyskuje w Polsce coraz szersze zainteresowanie w naukach humanistycznych i ścisłych, a także w publicystyce. Te tendencje podejmowania badań oraz refleksji nad rolą i znaczeniem dźwięku w środowisku życia człowieka wspierane są praktykami artystycznymi odnoszącymi się do dźwięku, coraz częściej obecnymi w przestrzeni publicznej. Istotne, a być może wręcz kluczowe znaczenie dla rozwoju zainteresowania tymi zagadnieniami miały zainicjowane w Kanadzie przez Raymonda Murraya Schafera w późnych latach sześćdziesiątych XX wieku studia nad pejzażem dźwiękowym i stojąca u ich podstaw idea ekologii akustycznej. Wiedza na ten temat jest już dziś w Polsce dość szeroko rozpowszechniona. Zaczynając od pierwszego przetłumaczonego na język polski artykułu Schafera, jego programowej „Muzyki środowiska” („Res Facta” 1982, nr 9, tłum. D. Gwizdalanka), możemy wyznaczyć postępujący proces recepcji tej myśli na naszym gruncie. Jeśli w latach dziewięćdziesiątych i pierwszej dekadzie XXI w. podejmowano głównie próby przyswojenia i interpretacji tego dorobku, dziś mówić już można o fazie konstruowania własnych projektów badawczych inspirowanych koncepcjami Schaferowskiego *World Soundscape Project*. Zainteresowanie w Polsce problematyką tych studiów niewątpliwie pojawiło się z godnym uwagi opóźnieniem w stosunku do prac prowadzonych w krajach zachodnich, gdzie liczne działania indywidualnych badaczy oraz grup wspiera powstała w 1993 roku międzynarodowa organizacja *World Forum of Acoustic Ecology*. Być może przyjdzie niedługo moment, gdy pokusimy się o głębszą interpretację przyczyn takiej sytuacji, wykraczającą poza oczywiste, jak się wydaje, konstatacje natury politycznej. W tej chwili jednak ważne jest to, że od kilku lat tworzy się w Polsce coraz szersze środowisko badaczy reprezentujących różne dziedziny wiedzy (m.in. muzykologów, kulturoznawców, antropologów kultury, historyków, geografów, architektów, akustyków), zainteresowanych tą problematyką, a stopniowe zaciekawienie nowatorską ciągle dziedziną przestacza się w zapał badawczy. Ten właśnie fakt skłonił nas

do podjęcia kroków w stronę założenia niniejszego czasopisma poświęconego problematyce *soundscape studies* i *sound studies*. Jego cel wydaje się nam dość jasno określony. Jest nim stworzenie stałego interdyscyplinarnego i transdyscyplinowego forum prezentacji prac badawczych z zakresu studiów dźwiękowych i badań nad pejzażem dźwiękowym, forum otwartej dyskusji wokół wskazanej problematyki. Naszą intencją jest zaproszenie do współpracy nie tylko naukowców różnych dyscyplin, ale też artystów chcących podzielić się swoimi koncepcjami pracy z dźwiękiem i wokół dźwięku, projektantów dźwiękowych, praktyków *field recordingu*, architektów i urbanistów, wreszcie działaczy publicznych (urzędników, polityków) oraz animatorów życia społecznego, którzy zechcą wnieść do tej dyskusji aspekt praktyczny, związany m.in. z problemami ekologii dźwiękowej, projektowania i kształtowania pod względem fonicznym środowiska ludzkiego życia w jego jednostkowym i społecznym wymiarze. Chcielibyśmy, aby nasze czasopismo podejmowało różnorodne problemy i prezentowało głosy, których słyszalność, nawet jeśli pojawiały się w przestrzeni publicznej, była ograniczona, a siła oddziaływania – rozproszona.

Periodyk *Audiosfera. Koncepcje – Badania – Praktyki* powstaje z inicjatywy środowiska badaczy związanych z działającą od 2009 roku na Uniwersytecie Wrocławskim Pracownią Badań Pejzażu Dźwiękowego. Tworzą ją w większości pracownicy i doktoranci dwóch instytutów naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego: Kulturoznawstwa oraz Muzykologii. Sądzimy, że nasza rozwijająca się od kilku lat owocna współpraca przy projektach badawczych i edukacyjnych może stać się dobrym modelem szerszego współdziałania środowiska naukowego w Polsce w zakresie badań dźwiękowych. Żywimy też nadzieję, że nasze czasopismo zainteresuje i pozyska młodych badaczy, którzy zechcą prezentować w nim wyniki swoich prac oraz nowatorskie koncepcje badań.